

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรการทอผ้าไหมลายสังเกียะ จำนวน ๔๐ ชั่วโมง
ความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสังขะ

ความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.๒๕๖๗ มาตรา ๙ การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตนครอบครัว ชุมชน หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ในการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ที่มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๙) : ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้าน แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) : ประเด็น ที่ ๒ พัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับการศึกษาตามระดับคุณวุฒิการศึกษาผ่านระบบ การศึกษาและการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทั้งการศึกษาในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย

การจัดกิจกรรมฝึกออาชีพให้ประชาชนระดับฐานรากที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมายผู้ด้อย พลาด ขาด โอกาสให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการ มีรายได้ เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้รับความรู้ความสามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสังขะ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาอาชีพในชุมชน จึงได้จัดทำ หลักสูตรการทอผ้าไหมลายสังเกียะยุคนี้ขึ้น

หลักการของหลักสูตร

- เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการเรียนรู้ของประชาชนในเรื่องการทอผ้าไหมในการ ประกอบอาชีพ
- เป็นหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง
- ส่งเสริมการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้

จุดมุ่งหมาย

- เพื่อให้ประชาชนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในอาชีพ
- เพื่อให้ประชาชนมีศักยภาพในการประกอบอาชีพเพิ่มมากขึ้น
- เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพ

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปที่มีความต้องการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการ เพิ่มรายได้ ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายนโยบายรัฐบาล อาทิ กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พลาด ผู้ด้อยและผู้พลาดโอกาส กลุ่ม เยาวชนนอกระบบ กลุ่มวัยแรงงาน

ระยะเวลา

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน ๔๐ ชั่วโมง แบ่งเป็น

๑. ภาคทฤษฎี จำนวน ๑๕ ชั่วโมง
๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน ๒๕ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการ เรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการทอผ้าไหม ลายสังเกียะ	๑.สรุปสาระสำคัญของ ความเป็นมา ๒. อธิบายและ เปรียบเทียบความ เหมือนและแตกต่างของ กระบวนการผลิตและ รูปแบบการผลิตผ้าไหม ๓. อธิบายความสำคัญ และประโยชน์ของการ ประกอบอาชีพการทอ ผ้าไหมได้	๑. ประวัติความเป็นมา ๒. กระบวนการ และรูปแบบการ ทอผ้าไหม ๓. ความสำคัญ และประโยชน์ของ การประกอบ อาชีพการทอผ้า ไหม	๑.ให้ผู้เรียน ศึกษาเนื้อหา จากใบความรู้ ๒.ผู้เรียนและ วิทยากรร่วมกัน สรุปความรู้ที่ ได้รับ	๒	๓
๒	๑.การเตรียมวัตถุดิบ และส่วนประกอบ ๒.การฟอกไหม ๓.การทอไหมและการ แกว่งไหม	๑. อธิบายขั้นตอนของ การเตรียมเส้นไหม เบื้องต้นสำหรับการทอ ผ้าไหมได้ .๒. อธิบายและเลือกเส้น ไหมให้เหมาะสมกับการ ทอผ้าไหมแต่ละประเภท ได้	๑.ขั้นตอนในการ เตรียมเส้นไหม สำหรับการทอ ๒.การเลือกเส้น ไหม ๓. วัตถุดิบและ ส่วนประกอบ	๑.วิทยากร สาธิตและให้ ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติ ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติเพื่อ ให้เกิดความ ชำนาญ	๒	๓

		<p>๓. อธิบายส่วนประกอบและวัตถุดิบที่ใช้สำหรับทอผ้าไหมได้</p> <p>๔. อธิบายวัตถุประสงค์ของการพอกไหมได้</p> <p>๕. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับพอกไหมได้</p> <p>๖. อธิบายขั้นตอนการพอกไหมได้ อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการพอกไหมได้</p> <p>๗. อธิบายวัตถุประสงค์ของการการกักไหมและการแกว่งไหมได้</p> <p>๘. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับกักไหมและการแกว่งไหมได้</p> <p>๙. อธิบายขั้นตอนการกักไหมและการแกว่งไหมได้</p> <p>๑๐. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการกักไหมและการแกว่งไหมได้</p>	<p>๔. วัตถุประสงค์ของการพอกไหม</p> <p>๕. วัสดุและอุปกรณ์ของการพอกไหม</p> <p>๖. ขั้นตอนการพอก</p> <p>๗. ข้อควรระวังในการพอกไหม</p> <p>๘. จุดประสงค์ของการการกักไหมและการแกว่งไหม</p> <p>๙. วัสดุและอุปกรณ์</p> <p>๑๐. วิธีการการกักไหมและการแกว่งไหม</p> <p>๑๑. ข้อควรระวังในการกักไหมและการแกว่งไหม</p>			
๓	<p>๑. การเตรียมเส้นไหมพุ่งและไหมยืน</p> <p>๒. การคั่นเส้นไหม</p> <p>๓. การมัดหมี่</p>	<p>๑. อธิบายขั้นตอนการเตรียมเส้นไหมพุ่งและไหมยืนได้</p> <p>๒. สามารถออกแบบลวดลายสำหรับการทอผ้าไหมได้</p>	<p>๑. ขั้นตอนการเตรียมเส้นไหมพุ่งและไหมยืน</p> <p>๒. การออกแบบลวดลาย</p> <p>๓. การร้อยหลอดเล็กเป็นพวง</p>	<p>๑. วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ</p> <p>ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้</p>	๒	๓

		<p>๓. อธิบายเกี่ยวกับการร้อยหลอดเล็กได้</p> <p>๔. อธิบายวัตถุประสงค์ของการคั่นไหมได้</p> <p>๕. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับคั่นไหมได้</p> <p>๖. อธิบายวิธีการและขั้นตอนการคั่นไหมได้</p> <p>๗. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการคั่นไหมได้</p> <p>๘. สามารถบอกวัสดุเกี่ยวกับการมัดไหมได้</p> <p>๙. สามารถบอกวิธีการมัด/ขั้นตอนและการย้อมสีไหมได้</p> <p>๑๐. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการมัดไหมได้</p> <p>๑๑. อธิบายหลักการตรวจสอบความถูกต้องของลวดลายได้</p>	<p>๔. จุดประสงค์ของการคั่นไหม</p> <p>๕. วัสดุและอุปกรณ์</p> <p>๖. วิธีการคั่นไหม</p> <p>๗. ข้อควรระวังในการคั่นไหม</p> <p>๘. วิธีการมัด/ขั้นตอน/การย้อมสี</p> <p>๙. ข้อควรระวังในการมัด</p> <p>๑๐. การตรวจสอบความถูกต้องของลวดลาย</p>	<p>เกิดความชำนาญ</p>		
๔	<p>๑. การม้วน/ปั่นไหม</p> <p>๒. การกรอเส้นด้ายไหม ยืน/ไหมพุ่ง</p> <p>๓. การเก็บและถักตะกรอ</p>	<p>๑. อธิบายจุดประสงค์ของการม้วน/ปั่นได้</p> <p>๒. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์เกี่ยวกับการม้วน/ปั่นไหมได้</p> <p>๓. อธิบายวิธีการ/ขั้นตอนการม้วน/ปั่นไหมได้</p> <p>๔. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการม้วน/ปั่นได้. อธิบายจุดประสงค์ของ</p>	<p>๑. จุดประสงค์ของการม้วน/ปั่นไหม</p> <p>๒. วัสดุและอุปกรณ์</p> <p>๓. วิธีการม้วน/ปั่นไหม</p> <p>๔. ข้อควรระวังในการม้วน/ปั่นไหม</p> <p>๕. จุดประสงค์ของการกรอ</p>	<p>๑. วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ</p>	๒	๓

		<p>การกรอเส้นไหมยืน / ไหมพุ่งได้</p> <p>๕. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์เกี่ยวกับการกรอเส้นไหมได้</p> <p>๖. อธิบายวิธีการ/ขั้นตอนการกรอเส้นไหมได้</p> <p>๗. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการกรอเส้นไหมได้ไหมได้</p> <p>๘. อธิบายจุดประสงค์ของการเก็บตะกรอได้</p> <p>๙. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์เกี่ยวกับการเก็บตะกรอได้</p> <p>๑๐. อธิบายวิธีการ/ขั้นตอนการเก็บตะกรอได้</p> <p>๑๑. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการเก็บตะกรอ</p>	<p>๖. วัสดุและอุปกรณ์</p> <p>๗. วิธี/ขั้นตอนการกรอ</p> <p>๘. ข้อควรระวังในการกรอไหม</p> <p>๙. จุดประสงค์ของการเก็บและถักตะกรอ</p> <p>๑๐. วัสดุและอุปกรณ์</p> <p>๑๑. วิธี/ขั้นตอนการเก็บตะกรอ</p> <p>๑๒. ข้อควรระวังในการเก็บตะกรอ</p>			
๕	๑.การทอผ้าไหมลายลายสังเกียะ	<p>๑.อธิบายขั้นตอนของการทอเป็นผืนผ้าได้</p> <p>๒.เตรียมกี่ก่อนทอผ้าไหมได้ถูกต้องและเหมาะสม</p> <p>๓.นำหลอดเส้นไหมพุ่งใส่กระสวยได้ถูกต้อง</p> <p>๔.เหยียบตะกรอสำหรับการทอผ้าไหมได้</p> <p>๕. พุ่งกระสวยขณะทอผ้าไหมได้ถูกต้องและเหมาะสม</p>	<p>๑.ขั้นตอนการทอ</p> <p>๒. การเตรียมกี่</p> <p>๓.การนำหลอดพุ่งใส่กระสวย</p> <p>๔.การเหยียบตะกรอ</p> <p>๕.การพุ่งกระสวย</p> <p>๖.การจัดลวดลายและแต่งริมขอบผ้า</p> <p>๗.การกระแทกฟืม</p>	<p>๑.วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ</p> <p>ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ</p>	๕	๑๐

		<p>๖.จัดลดตายและแต่งริมขอบผ้าขณะทอได้ถูกต้องและเหมาะสม</p> <p>๗.กระแทกฟืมในขณะทอได้ถูกต้องและเหมาะสม</p> <p>๘.ชิงหน้าผ้าในขณะทอให้ตั้งได้พอเหมาะ</p> <p>๙.ต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหมพุ่งเมื่อเส้นไหมยืนและไหมพุ่งขาดขณะทอได้ถูกต้องและเหมาะสม</p> <p>๑๐.ปรับและปล่อยเส้นไหมยืนขณะทอได้เหมาะสม</p> <p>๑๑.หิวเส้นไหมยืนได้เหมาะสม</p> <p>๑๒.เก็บกึ่งเมื่อต้องการหยุดพักการทอได้ถูกต้องและเหมาะสม</p>	<p>๘.การชิงหน้าผ้าให้ตั้ง</p> <p>๙.การต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหมพุ่งเมื่อเส้นไหมขาด</p> <p>๑๐.การปรับและปล่อยเส้นไหมยืน</p> <p>๑๑.การหิวเส้นไหมยืนขณะทอ</p> <p>๑๒.การเก็บกึ่งเมื่อหยุดพักการทอ</p>			
๖	<p>๑.การตลาด</p> <p>ต้นทุนและการบริหารจัดการ การส่งเสริมการผลิต</p> <p>- จำหน่ายสินค้าออนไลน์</p>	<p>๑..เพื่อให้ผู้เรียนกำหนดราคาขายได้</p> <p>๒.เพื่อให้ผู้เรียนสามารถขายสินค้าผ่านออนไลน์</p>	<p>๑.การตลาด</p> <p>ต้นทุนการทอผ้าไหม</p> <p>๒.การบริหารจัดการ การส่งเสริมการผลิต</p> <p>-การจำหน่ายสินค้าผ่านออนไลน์</p>	<p>๑.วิทยากรบรรยายให้ความรู้</p> <p>การตลาดและยกตัวอย่าง</p> <p>ต้นทุนการทอผ้าไหมลายโฮลประยุกต์</p> <p>๒.วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ</p> <p>เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าผ่านออนไลน์และช่องทางต่างๆ</p>	๒	๓

				๓. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ		
รวม					๑๕	๒๕
					๔๐	

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. การบรรยาย ศึกษาจากผู้รู้ และวิทยากร ความสำคัญการประกอบอาชีพ
๒. การสาธิต ทดลอง
๓. การฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่องวิธีการใช้การทอผ้าไหม
๒. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ/แหล่งเรียนรู้ในชุมชน
๓. อุปกรณ์ประกอบการฝึกจริง
๔. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเข้ารับการอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรผ่านการอบรม
๓. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร